Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G.le P. T. T. Nr. 21.464/939

Nr. 170 Vineri 27 Iunie 1941
12 Pagini

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 în străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

PROGRAMUL DE NOUI REALIZĂRI LA C. F. R.

Pentru a corespunde importantei sale misiuni în stat, de a face faţă tuturor sarcinilor impuse de războiu şi a deveni un perfect instrument de transport în opera de normalizare a vieţii economice şi de progres în timp normal, Calea ferată a găsit la Conducătorul Statului român cea mai largă aprobare a programului întocmit de direcţiunea generală a regiei c. f. r., după însăşi indicaţiunile d-lui general Ion Antonescu.

Programul de noui investiţii — azi în plină executare — prevede pentru primii 5 ani lucrări în valoare de circa 50 miliarde lei.

Aceste lucrări se execută cu materialele ce se găsesc în ţară, precum şi cu acele furnizate de industria germană, pe bază de contracte cu termen de plată în 5 ani şi cu o dobândă de 3 şi jum. la sută.

Sprijinul acordat căilor ferate române de guvernul german, atât în materiale, cât şi în fixarea preţurilor acestor materiale şi a dobânzii de finanţare — în plin războiu — este demn de subliniat.

Cu acest ajutor Calea ferată face remarcabile eforturi în executarea programului ordonat pentru a obţine:

a) O incomparabilă mărire de capacitate a liniilor reţelei noastre;

b) O sporire a vitezei comerciale şi a siguranţei de transport;

c) O exploatare economică şi raţională, precum şi

d) O punere în valoare a noui regiuni, o mărire a producţiei ţării noastre, prin construirea de noui linii, în acele părţi ale ţării, cari erau lipsite de acest rapid mijloc de comunicaţii.

Este bine cunoscut şi apreciat de călători şi transportatori, efortul făcut în ultimul timp de conducerea Căilor ferate, pentru ca această instituţie să corespundă în cât mai largă măsură nevoilor economice, culturale şi de apărare naţională a ţării.

Prin executarea noului program cincinal, care cere sume atât de importante, regia c. f. r. păşeşte la o desvoltare, ale cărei roade se vor răsfrânge binefăcător asupra tuturor, prin satisfacerea multiplelor nevoi, atât de simţite azi şi mai ales în viitor.

Dar, Conducătorul Statului, nu s'a gândit numai la îmbunătăţirea materialului căilor ferate, ci şi la stabilirea unui perfect echilibru între elementul material şi uman.

In acest scop a venit cu legea noului Statut al personalului ceferist ,prin care se stabilesc noui norme favorabile de viaţă celor ce se jertfesc zi de zi, aşa cum am arătat în numărul de eri al ziarului nostru.

In asemenea condiţiuni, putem privi cu încredere executarea programului de desvoltare a acestei instituţii, care în stat are covârşitorul rol de aparat de circulaţie a tuturor bunurilor şi de care depinde — în mare măsură — însăşi propăşirea ţării.

Gestul grupului etnic german

Ca urmare a apelului lansat zilele trecute de grupul etnic german, apel al cărui text l-am publicat la vreme, d. Andreas Schmidt, şeful grupului etnic german, împreună cu 36 membri importanţi din conducerea grupului etnic german, au cerut — la isbucnirea ostilităţilor cu Rusia — să fie înrolaţi în armata română.

Satisfăcându-li-se cererea, concetăţenii noştri germani de origină vor avea prilejul să se înglobeze în frontul în care colaborarea dintre oştile române şi armata marelui Reich s'a afirmat cu dârza voinţă de a înfrânge perfidia comunistă.

Prietenia românească tradiţională, stima reciprocă şi interesele comune fac să se adâncească legăturile dintre cele două naţiuni şi gesturi ca acela al grupului etnic german fac parte dintre acele manifestări de amiciţie pe care naţiunea română le consideră ca o contribuţie pozitivă la o acţiune de sinceră colaborare.

Manifestări de inalt patriotism

Un comunicat al ministerului apărării naţionale

Ministerul apărării naţionale primeşte zilnic numeroase petiţii şi telegrame dela:

— ofiţeri activi, de rezervă şi chiar din retragere;

— subofiţeri şi trupă activi, de rezervă şi chiar dela unii cari din diferite motive nu au nici o obligaţie militară, prin care toţi, în unanimitate, cer, în mod insistent, să fie trimişi la armata de operaţii.

Sentimentele de înalt patriotism, cari îndeamnă pe toţi românii să ceară a fi trimişi în primele linii, spre a-şi uni puterile cu trupele deja existente pe front, pentru a duce din nou hotarul acolo unde destinele neamului nostru l-au fixat, sunt foarte îmbucurătoare în aceste vremuri, dovedind încă odată vitejia şi vitalitatea poporului românesc pe cari n'au reuşit să le distrugă nici greutăţile, nici tristele momente prin care am trecut în ultimul an.

Ministerul apărării naţionale apreciază aşa cum se cuvine aceste înălţătoare cereri, însă nu le poate da curs, deoarece armata de ocupaţie este complet încadrată.

Modificări în ordinea de bătae a unităţilor, în momentele actuale, nu ar fi favorabile operaţiunilor.

Ministerul roagă deci, să nu se mai facă astfel de cereri şi aduce la cunoştinţa generală că fiecare trebue să-şi facă datoria în sfera sa de activitate, acolo unde se găseşte, contribuind astfel mai bine şi uşurând prin aceasta efortul celor de pe front.

Atunci când va fi nevoie, toţi vor fi chemaţi la locul ce li se cuvine.

Consiliul de miniştri de eri

Miercuri 25 Iunie crt. s'a ţinut un consiliu de miniştri sub preşedinţia d-lui profesor Mihai Antonescu, vice-preşedintele consiliului de miniştri şi preşedinte ad-interim al consiliului de miniştri, la care au participat toţi membrii guvernului.

S'au rezolvat chestiuni curente.

PRIMELE COMUNICATE

Primele comunicate sunt aşteptate de public cu o adâncă nerăbdare şi cu o legitimă emoţie.

In acest sentiment de aşteptare încordată intră deopotrivă dorinţa de a ne vedea împlinite năzuinţele, încrederea în vitejia şi spiritul de jertfă al soldatului nostru, nerăbdarea de a vedea izbânda încoronând marşul înnainte al trupelor noastre şi parcă mângâierea de a găsi în anonimatul sever şi colectiv al comunicatului oficial, pe cei cari ni sunt dragi şi dela care n'avem încă veşti şi cari, departe, cine ştie unde înfruntă primejdia, pentru ca ai lor să fie la adăpost, pentru ca frontierele ţării să fie recucerite, pentru ca gloria să fie asigurată patriei prin veghea, prin osteneala şi prin sângele lor.

Comunicatul No. 2 din 25 Iunie 1941 al Cartierului General al Comandamentului frontului germano-român din România, în sobra lui relaţiune despre cele dintâi operaţii ale trupelor aliate din ţara noastră, răspunde deopotrivă nevoii de a informa în cadrul realităţilor militare; sinceritătii, care este cea mai preţioasă dovadă a siguranţei de sine şi sentimentului de adâncă încredere, pe care-l avem în bărbăţia, curajul şi pregătirea armatei noastre.

In aceste prime timpuri ale operaţiunilor militare, când rolul aviaţiei este hotărîtor, destăinuirile comunicatului oficial nr. 2 asupra rezultatelor, pe care acesta le califică cu o sobrietate militară drept „apreciabile", sunt pentru noi un motiv de legitimă mândrie şi un îndemn la o stăruitoare încredere.

Patru sute de avioane inamice doborâte în trei zile pe frontul nostru sunt dovada indiscutabilă a rezultatelor încă necunoscute, dar uşor de presupus, pe restul unui câmp de război, care este unul din cele mai uriaşe ale istoriei.

Faptul că din aceste aparate sovietice distruse cel puţin 70 de avioane inamice au fost scoase din luptă prin îndrăsneala şi curajul echipagiilor româneşti este pentru tânăra noastră aviaţie cel mai glorios certificat de bărbăţie, pe care-l puteam aştepta şi ne deschide largă poarta speranţelor, pentru a cărora înfăptuire nu ni trebue decât răbdarea, care nu ni este destul de mare şi încrederea, care ni este deplină.

Cu prilejul acestui al doilea comunicat oficial, gândurile noastre cele mai scumpe şi urările noastre cele mai calde urmăresc, zi de zi şi ceas de ceas, pe băeţii noştri dragi şi pe camarazii lor mai vârstnici, care pe noroiul drumurilor, în înaltul văzduhului, unde nu mai există de cât moartea sau victoria, şi pe undele galbene ale Dunării sau pe talazurile mării poartă cu ei patrimoniul de glorie al României şi nădejdile de biruinţă ale unui neam întreg.

Comunicatul Nr. 2 din 25 Iunie 1941 al Cartierului general al Comandamentului frontului germano-român

Cartierul general al comandamentului frontului germano-român din România, comunică:

Operaţiunile terestre din primele 3 zile s'au desfăşurat potrivit planului stabilit. Câteva încercări de reacţiuni ale inamicului au fost respinse.

Aviaţia inamică a bombardat mai puternic Constanţa, Sulina şi Galaţi şi a aruncat câteva bombe la Tulcea, Brăila şi Iaşi cu efecte neînsemnate.

Aviaţia noastră a bombardat obiective militare importante obţinând peste tot rezultate apreciabile.

In activitatea aeriană din aceste zile, aviaţia germană şi română a obţinut o categorică superioritate, distrugând în total 400 avioane inamice.

Din acestea, aviaţia română şi apărarea antiaeriană au doborît 30 avioane sovietice, iar pe teren au fost distruse de către aviaţia română cel puţin 40 avioane.

Am pierdut în total 12 avioane.

Locot. aviator Agarici Horia, luptându-se singur cu o escadrilă inamică, a doborît 3 avioane.

AVIAŢIA GERMANĂ A ZDROBIT REZISTENŢELE INAMICE PE FRONTUL ORIENTAL

Berlin, 25 (Rador).—Formaţiunile aviaţiei germane, care operează pe frontul oriental, au intervenit în ziua a treia a ostilităţilor, cu efective foarte numeroase, în luptele terestre şi în multe puncte au deschis drumul trupelor terestre zdrobind rezistenţa inamicului.

Nu numai avioanele de luptă, dar şi cele de vânătoare au atacat carele de luptă inamice pretutindeni unde acestea au apărut. Cu un egal succes, ele au atacat mari concentrări de trupe ,aruncând bombe şi trăgând cu armele de bord. Numeroase coloane de aprovizionare au fost decimate, iar şoselele sunt blocate de sfărâmăturile vehiculelor.

Avioanele care au făcut operaţiuni de recunoaştere au informat trupele noastre de situaţia inamicului în faţa frontului german şi au zădărnicit reacţiunile pe care inamicul se pregătea să le deslănţue.

Lovituri puternice au fost date împotriva căilor de aprovizionare ale inamicului.

Trenuri şi locomotive sfărâmate şi incendiate

Berlin, 25 (Rador). — In ziua a treia a desfăşurării ostilităţilor pe frontul oriental, avioanele germane de luptă au dat noui atacuri violente asupra căilor ferate şi materialului rulant inamic. Pe o singură linie ferată, 17 trenuri au fost lovite şi în parte incendiate; în altă parte au fost lovite alte şase trenuri. Toate aceste trenuri erau tixite cu soldaţi şi cu vehicule. Au fost deasemenea distruse de bombe foarte multe locomotive, dintre care 17 în sectorul unei singure flotile aeriene.

In numeroase puncte liniile ferate au fost distruse; deasemenea au fost nimicite gări întregi cu toate instalaţiile lor.

❖

Berlin, 25 (Rador). — **După cum află agenţia „D. N. B." arma aeriană germană a atacat, în afară de obiective militare şi fabrici, şi noduri de cale ferată, ca şi trenuri de transport.**

Astfel, în ziua de 24 Iunie, o escadrilă a surprins şase lungi trenuri de trarnsport, care stăteau gata de plecare către sud, fiind încărcate cu material de război.

Gara a fost preschimbată într'o ruină totală.

Avioanele germane au atacat într'un sbor razant trei trenuri cu locomotivele sub presiune. Ele au fost copleşite sub focul ucigător al bombelor, al proectilelor de tunuri şi al mitralierelor.

Văzduhul răbufnea de bubuiturile bombelor şi de şueratul gloanţelor.

Sute de soldaţi sovitici au sărit din trenuri ca nişte sălbateci, răspândindu-se în jur.

Atacul următor s'a îndreptat contra celorlalte trei trenuri.

Din nou proectilele răbufnesc în locomotive, vagoane şi terasament. Şinele se svârcolesc ca nişte şerpi.

Vagoanele grele de marfă sar la oparte. Bucăţi de fier şi de lemn se amestecă cu fumul cenuşiu.

Focul cuprinde totul în calea lui şi în curând se întinde şi la trei rezervoare de carburanţi.

Multă vreme ,târziu după ce formaţia germană îşi luase drumul spre bază, sulurile de fum şi limbile de flăcări stăteau ca o dovadă a succesului lor deplin.

Supuşii britanici invitaţi să părăsească Istanbulul

Istanbul, 25 (Rador). — *Corespondentul agenţiei „D. N. B." transmite:*

Se află că consulul general al Angliei a sfătuit pe toţi supuşii britanici să părăsească Istanbulul şi să plece în Egipt.

Majoritatea englezilor domiciliaţi la Istanbul, ca şi supuşii englezi sosiţi din Balcani, au părăsit Istanbulul în ultimele luni.

Din trecutul Basarabiei româneşti

Documente din vremea lui Ştefan cel Mare

Harta Moldovei şi ţinuturilor vecine, întocmită de istoricul german George Reychersdorff, în 1590, în care sunt cuprinse în teritorul statului moldovenesc, Basarabia şi Bucovina. Intre Prut şi Nistru sunt trecute cetăţile şi localităţile: Hotin (Choczym); Soroca (Sroka); Lăpuşna; Oryhow (Orhei); Biolograd (Cetatea Albă), Ren (Reni) ş. a.; iar în partea de nord a Moldovei (Bucovina); Cernăuţi, Suceava, Siret, Putna, ş. a.

Incă dela întemeerea sa, Ţara Moldovei s'a mărginit la răsărit de Nistru şi la sud-est de Dunăre şi Marea Neagră, aşa că ea cuprindea şi ţinutul ce s'a numit mai târziu Basarabia.

In vremea domniei strălucite a lui Ştefan cel Mare, ţinutul dintre Prut, Nistru şi Marea Neagră era plin de târguri şi de sate locuite numai de moldoveni şi cetăţile, păzite de oştenii marelui voevod, erau la Hotin, Orhei, Tighina, Cetatea Albă şi Chilia. Erau şi vaduri peste Nistru; iar porturile Chilia şi Cetatea Albă erau cunoscute de toţi navigatorii străini — în deosebi genovezi — care veneau cu corăbiile lor din Mediterana în Marea Neagră. Drumurile erau sigure căci toţi călătorii străini treceau din Constantinopol în Polonia, prin Cetatea Albă, Tighina, Hotin sau prin Brăila, Bârlad, Baia, Suceava.

Marele drum comercial al Lembergului trecea prin Moldova şi avea două ramuri în această ţară: una spre Chilia şi alta spre Brăila.

Intr'un „uric" din 1436, dat episcopului Romanului de Ştefan cel Mare se spune că negustorii din Negoiţi sunt scutiţi de vamă pentru mărfurile ce le transportă „şi lor nimeni să nu le opreasca şi fără vamă oriunde şi în orice loc, sau la târguri, sau la lacuri, sau la Nistru, sau la Cetatea Albă, sau la Chilia, sau la Dunăre".

Moldova avea atunci pe lângă corăbiile sale de transport produsele sale pe Dunăre şi Marea Neagră, în porturile Caffa, Pera şi celelalte şi corăbii de război, care să apere apele româneşti ale mării Negre şi Dunărea cu porturile principale Cetatea Albă şi Chilia.

Dincolo de Nistru erau stabiliţi tot moldovenii, care aveau târguri şi sate dealungul acestei ape. Mai departe, spre răsărit se întindea stepa Ucrainei, în mare parte pustie. Din când în când tătarii veniţi din Crimeea, treceau prin această stepă ca să prade oraşele şi satele poloneze.

Nistrul era însă bine străjuit de cetăţile moldoveneşti. El forma, nu numai hotarul Moldovei, dar şi al Europei civilizate şi creştine de atunci.

In nota-circulară adresată de Ştefan cel Mare, prinţilor creştini din occident, la 25 Ianuarie 1475, s'a spus:

„Ţara noastră, care e poarta creştinătăţii.... Dacă această poartă, care este ţara noastră, va fi pierdută atunci toată creştinătatea va fi în mare primejdie".

Ţamblac, trimisul extraordinar al marelui voevod moldovean, la Veneţia, în cuvântarea ce a ţinut-o în şedinţa solemnă a Senatului Republicii veneţiene în ziua de 8 Mai 1848, a declarat:

„Nu vreau să mai spun cât de folositoare este pentru treburile creştine această ţărişoară a mea; socotesc că este de prisos, fiindcă lucrul e prea vădit că ea este straja celor două ţări învecinate, Ungaria şi Polonia".

Iar în scrisoarea adresată Dogelui Veneţiei, prin care îi cerea ajutor în lupta grea ce o are de susţinut împotriva turcilor pentru apărarea cetăţilor Chilia şi Cetatea Albă, Ştefan cel Mare, domnul Moldovei, comunica:

„Ceeace acuma cer, este aceasta. Căci sunt sigur că turcul iarăşi va veni împotriva mea în vara aceasta, pentru cele două cetăţi ale mele, Chilia şi Cetatea Albă, care-i sunt foarte cu supărare. Deci întru

(Continuare în pag. 2-a)

Gravitatea nerespectării măsurilor luate de Comandamentul militar al Capitalei

Pedepse aspre se vor aplica contravenienţilor

Comunicat

Constatându-se că publicul nu este încă pătruns de însemnătatea măsurilor luate de comandamentul militar al Capitalei, prin ordonanţa No. 3 din 22 Iunie a. c., precum şi de gravitatea nerespectării acestor măsuri, ne facem datoria de a reaminti următoarele:

1. Pentru nerespectarea măsurilor de camuflaj a locuinţelor se prevede judecarea contravenienţilor sub stare de arest. Au fost trimişi în judecata Curţii Marţiale a comandamentului militar al Capitalei, un număr de 12 infractori.

Curtea Marţială a pronunţat astăzi 25 Iunie următoarele condamnări la 3 luni închisoare corecţională şi 200 lei cheltueli de judecată, pentru necamuflarea luminilor:

— Chiron Gheorghe, funcţionar de bancă, domiciliat în Strada Aureliu 34;

— Liberman Eugen, funcţionar particular, domiciliat în Calea Moşilor No. 135, etajul II, bloc B.:

Ceilalţi urmează a fi judecaţi în ziua de 26 Iunie a. c.

2. Faptul de a tăia comunicaţiile telefonice sau telegrafice, în timp de război, pricinuind stânjenirea operaţiunilor armatei, constituie „crimă de înaltă trădare" şi se sancţionează cu pedeapsa cu moartea.

3. Sirenele constituesc un mijloc pentru a anunţa publicului iminenţa pericolului aerian şi pentru a alarma sistemul de apărare antiaerian.

Ele nu pot fi puse în funcţiune decât de organele aparţinând Comandamentului Militar al Capitalei.

Faptul că o, persoană străină pune în funcţiune o sirenă, fiind de natură a produce o stare de alarmă în trupele de apărare ale Ţării, se încadrează în textele art. 188 punctul 6 din C. P., combinat cu decretul lege No. 967 din 7 Aprilie 1941, iar pedeapsa care se aplică în timp de război este „moartea".

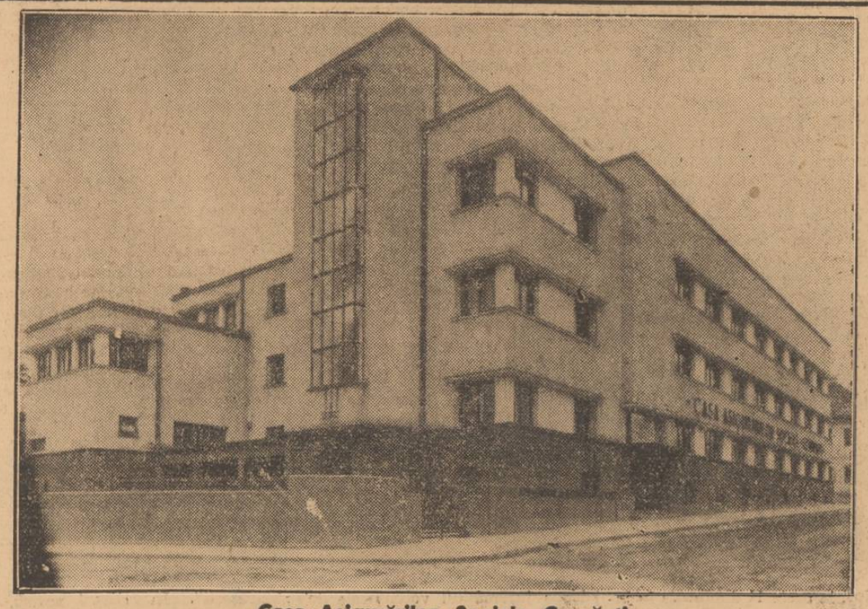

Casa Asigurărilor Sociale Cernăuţi

Palatul cultural şi statuia lui Vasile Lupu dela Orhei